

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Янц В. П.

*студент II курсу магістратури
за спеціальністю 081 – Право*

Міжнародний гуманітарний університет

Науковий керівник: Манько Д. Г.

доктор юридичних наук, доцент,

завідувач кафедри державно-правових дисциплін

Міжнародний гуманітарний університет

м. Одеса, Україна

Поліція є правоохоронним органом принципово нового типу, що обумовлює специфіку його адміністративно-правового статусу, зокрема, і як суб'єкта забезпечення публічної безпеки і правопорядку в державі. У зв'язку з цим, виникає необхідність у дослідженні особливостей адміністративно-правового статусу Національної поліції України як суб'єкта забезпечення публічної безпеки і порядку з метою визначення завдань, повноважень, гарантій та принципів діяльності поліції у цій сфері.

У відповідності до Закону України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 р., Національна поліція України (поліція) – це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку [2].

Адміністративно-правовий статус органу державної влади, зокрема, Національної поліції, є різновидом галузевого правового статусу (поряд з кримінально-правовим, міжнародним та ін.).

З цього приводу, Т. О. Коломєєць цілком доцільно визначає адміністративно-правовий статус державного органу як сукупність суб'єктивних прав і обов'язків, закріплених нормами адміністративного права за певним органом [1, с. 64].

Враховуючи загальнотеоретичні розробки та нормативно-правові положення якими обґрунтовуються та закріплюються права, обов'язки і відповідальність, представників поліції, стає можливим сформулювати особливості адміністративно-правового статусу Національної поліції України: 1) визначає становище даного органу в системі адміністративних правовідносин з іншими суб'єктами; 2) організаційні особливості: система та структура Національної поліції, як елементи її

адміністративно-правового статусу, організовані за функціональним та територіальним принципами; 3) функціональні особливості: Національна поліція має широке коло адміністративних повноважень як у зовнішній, так і у внутрішній діяльності, що обумовлено специфікою мети та завдань її діяльності, а також приналежністю до системи центральних органів виконавчої влади; 4) підконтрольність діяльності та підзвітність Національної поліції, в тому числі в сфері виконання адміністративних функцій, громадськості та координація її роботи Кабінетом Міністрів України через Міністерство внутрішніх справ України; 5) реалізується керівником поліції, який призначається на посаду та звільняється з посади Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України відповідно до пропозицій Міністра внутрішніх справ України.

Адміністративно-правовий статус Національної поліції як суб'єкта забезпечення публічної безпеки та правопорядку можна визначити як врегульовану адміністративним законодавством систему структурних елементів, представлених цільовим, організаційним, функціональним та іншими блоками, які визначають правове становище Національної поліції в адміністративних правовідносинах, що виникають при вжитті заходів для утвердження публічної безпеки та правопорядку.

Цілком обґрунтовано В. Л. Фільштейн зауважує на необхідності розмежування у діяльності поліції двох видів адміністративної діяльності, що тісно пов'язані між собою: внутрішньосистемної адміністративної діяльності та зовнішньої адміністративної діяльності. Перший – спрямований на створення належних умов діяльності поліції, її підрозділів, служб та працівників, забезпечення ефективного використання наявних сил і засобів. Другий – виходить за внутрішні рамки і поширюється на юридичних та фізичних осіб, не підпорядкованих поліції [3, с. 16].

Перший вид адміністративної діяльності поліції тісно пов'язаний із здійсненням керівництва та управління. Другий – в тій чи іншій мірі реалізується всіма поліцейськими. Внутрішньо-адміністративними повноваженнями Національної поліції є: повноваження у сфері організаційного та кадрового забезпечення власної діяльності; повноваження у сфері матеріально-технічного та фінансового забезпечення діяльності Національної поліції; повноваження у сфері документообігу.

В свою чергу, до зовнішніх адміністративних повноважень Національної поліції в сфері забезпечення публічної безпеки та правопорядку, відносяться: превентивні повноваження, здійснення профілактичної діяльності, спрямованої на запобігання вчиненню правопорушень, що посягають на публічну безпеку та порядок; повноваження, що виникають у зв'язку із зверненням громадян та інших

осіб; повноваження, пов'язані із виявленням та припиненням порушень, що посягають на публічну безпеку і порядок.

Ефективність реалізації наведених повноважень в значній мірі залежить від дотримання законності та високого рівня дисципліни в Національній поліції. Тому важливим елементом адміністративно-правового статусу Національної поліції, зокрема, як суб'єкта забезпечення публічної безпеки і порядку, є межі та методи контролю за її діяльністю.

Адміністративні повноваження Національної поліції в сфері забезпечення публічної безпеки та порядку – це взаємообумовлені права та обов'язки поліції, закріплені адміністративним законодавством в яких отримує вираз сукупність їх повноважень. Адміністративні повноваження Національної поліції, як центральний елемент її адміністративно-правового статусу, для ефективної їх реалізації, потребують більш детальної правової регламентації та наукових обґрунтувань.

Література:

1. Коломієць Т. О. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник / Т. О. Коломієць. К. : Юрінком-Інтер, 2011. 576 с.
2. Про Національну поліцію. Закон України від 02.07.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
3. Фільштейн В. Л. Організаційно-правові засади діяльності Національної поліції держави Ізраїль (порівняльно-правовий аналіз) : автореф. дис. канд. юр. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». К., 2009. 22 с.